ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సహకార సంఘాల వృద్ధి, స్వరూపం

సహకార రంగానికి సంబంధించి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం చేపట్టిన రాజ్యాంగ సంస్కరణలలో భాగంగా 'సహకారం' అంశాలను 1919లో ప్రావిన్స్‌లకు బదిలీ చేశారు. దీంతో 1932లో హైదరాబాద్, మద్రాస్, బొంబాయి, బీహార్, ఒరిస్సా (ప్రావిన్స్) రాష్ట్రాల్లో సహకార సంఘాల చట్టాలు రూపొందించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల నిబంధనల చట్టం 1964 అమలులోకి వచ్చిన తర్వాత ఆంధ్ర, తెలంగాణ ప్రాంతాలకు వేర్వేరుగా ఉన్న సహకార సంఘాల చట్టాలను రద్దు చేశారు. 2001లో 1964 సహకార చట్టానికి 42 సవరణలు చేశారు. ఈ సవరణల పర్యవసానం రాష్ట్రమంతటికీ రిజిస్ట్రార్ నియామకం, సంఘాల రిజిస్ట్రేషన్ సులభతరం చేయడం మొదలైన అంశాలున్నాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సహకార రంగ ఉద్యమాన్ని బలోపేతం చేయడంలో ఎందరో మహానుభావుల కృషి ఉంది. వీరిలో మద్రాస్ ప్రొవెన్షియల్ కోపరేటివ్ యూనియన్ అధ్యక్షుడిగా 1926లో పని చేసిన రామదాసు పంతులు, 'సహకార' పత్రిక, కృష్ణాజిల్లా కోఆపరేటివ్ బ్యాంకును స్థాపించిన భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య, హైదరాబాద్ కేంద్ర కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్ అధ్యక్షుడిగా పని చేసిన కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, పెండేకంటి వెంకటసుబ్బయ్య తదితర నాయకులు ఎందరో ఉన్నారు.

రాష్ట్రంలో వివిధ వాణిజ్య బ్యాంకులు, రీజనల్, రూరల్ బ్యాంకులతో పాటు సహకార బ్యాంకులు వ్యవసాయ రంగానికి పరపతి అందిస్తున్నాయి. 2007-08 నాటికి రూ. 4459 కోట్లు సహకార సంఘాల ద్వారా పరపతి వ్యవసాయ రంగానికి అందించారు.

కొన్ని ప్రత్యేక లక్ష్యాల సాధనకు, ఆయా రంగాల్లో ఉత్పత్తిదారులకు ఆర్థిక, ఆర్థికేతర విషయాల్లో సహకారం అందించేందుకు ప్రత్యేక సహకార సంస్థలను నెలకొల్పారు. ఉదాహరణకు ఎ.పి. కో ఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్ (1955), గిరిజన సహకార పరపతి సంస్థ (1956), భారత వ్యవసాయదారుల ఎరువుల సహకార సంఘం లిమిటెడ్ (IFFCO 1967), గ్రామీణ విద్యుత్ సహకార సంస్థ-సిరిసిల్ల, 1970. ఎ.పి. చేనేత పారిశ్రామికుల సహకార సంఘం (APCO, 1976), సహకార స్పిన్నింగు మిల్లులు, చక్కెర కర్మాగారాలు మొదలైన అనేక సంస్థలు ఏర్పడ్డాయి.

అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సహకార వ్యవస్థ అనేక సమస్యలు ఎదుర్కొంటుంది. మౌలిక సదుపాయాల కొరత, నిధుల దుర్వినియోగం, వసూలు కాని బాకీలు, రాజ్యాంగ బద్ధత లేని సహకార సూత్రాలు, రాజకీయాలకు అతీతంగా సహకార రంగ కార్యక్రమాల నిర్వహణలో విఫలమవ్వడం మొదలైనవి ఉన్నాయి.

మోడల్ ప్రశ్నలను పరిశీలించండి.

1.సహకార చట్టం మొదట భారతదేశంలో ఎప్పు డు ఏర్పడింది?

ఎ) 1925 బి) 1917 సి) 1904 డి) 1901

2.సహకార చట్టం ప్రధాన ఉద్దేశం?

ఎ) పరిశ్రమలకు సకాలంలో రుణాలందించడం

బి) వడ్డీ వ్యాపారస్తుల ప్రాబల్యం తగ్గించి రైతుల ను ఆదుకోవడం

సి) విత్తనాలు సరఫరా చేయడం

డి) ఏవీ కావు

3.సహకార పరపతి వికేంద్రీకరణ ఎన్ని అంచెల విధానంగా ఉంది?

ఎ) 3 బి) 4 సి) 6 డి) 2

4.కింది సహకార పరపతి అంచెల క్రమంలో ఏది సరైంది?

ఎ) ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార పరపతి సంఘాలు, జిల్లా కోపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకులు, రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు

బి) రాష్ట్ర స్థాయిలో కోపరేటివ్ సహకార బ్యాంకులు, జిల్లా స్థాయిలో ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార బ్యాంకులు

సి) వాణిజ్య బ్యాంకులు, ప్రాథమిక సహకార బ్యాంకులు, జిల్లా సహకార బ్యాంకులు

డి) పైవేవీ కావు

5.ఎక్కువ సంఖ్యలో ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార పరపతి సంఘాలు మూతపడటానికి కారణం?

ఎ) బాకీల వసూళ్లు ప్రతిబంధకంగా మారడం

బి) రాజకీయ జోక్యం అధికం కావడం

సి) రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు సహకరించకపోవడం

డి) వాణిజ్య బ్యాంకుల పోటీని తట్టుకోలేకపోవడం

6. జిల్లా కేంద్ర సహకార బ్యాంకు?

ఎ) ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార సంఘానికి, రాష్ట్ర వ్యవసాయ సహకార సంఘానికి అనుసం ధానకర్తగా వ్యవహరిస్తుంది

బి) ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార సంఘానికి, వాణిజ్య బ్యాంకులకు వారధిగా పని చేస్తుంది

సి) ఆర్.బి.ఐ. నుంచి రుణాలు పొందుతుంది

డి) ఏవీ కావు

7.రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు?

ఎ) డి.సి.సి.బి.లకు నిధులందిస్తుంది

బి) నాబార్డ్ ద్వారా 50 నుంచి 90 శాతం వరకు నిధులు సమకూర్చుకుంటుంది

సి) ఆర్.బి.ఐ. నుంచి నేరుగా రుణ సౌకర్యం పొందగలదు

డి) పైవన్నీ

8.సహకార, వ్యవసాయ గ్రామీణాభివృద్ధి బ్యాంకు లను మొదట్లో ఇలా పిలిచేవారు?

ఎ) భూ తనఖా బ్యాంకులు

బి) భూమి అభివృద్ధి బ్యాంకులు

సి) వాణిజ్య బ్యాంకులు డి) ఎ, బి

9.వ్యవసాయ పరపతికి సంబంధించి లీడ్ బ్యాంక్ విధానం ద్వారా ప్రాంతీయ దృక్పథం (Area Approach) ఏర్పాటు చేయాలని సూచించిన కమిటీ?

ఎ) నారీమన్ కమిటీ బి) గాడ్గిల్ కమిటీ

సి) ఆర్.బి.ఐ. కమిటీ డి) ఏదీ కాదు

10.1968లో ఎవరి ఆధ్వర్యంలో ప్రజల్లో బ్యాంకింగ్ అలవాట్లను పెంపొందించడానికి, మారుమూల గ్రామాల్లో పరపతి సౌకర్యాలు అందించడానికి అధ్యయన కమిటీ ఏర్పాటు చేశారు?

ఎ) డి.ఆర్. గాడ్గిల్ బి) మహలనోబిస్

సి) పి.సి. అలెగ్జాండర్ డి) కరంజియా

11.'గ్రామీణ పరపతి విస్తరణ జరిగే విధంగా సహ కార ఉద్యమం తప్పనిసరిగా జరగాలి, ఒకవేళ సహకార రంగం విఫలమైతే గ్రామీణ భారతదే శం అనే గొప్ప ఆశ కూడా విఫలమవు తుంది' అని చెప్పినదెవరు?

ఎ) ఎడ్వర్డ్ లా కమిటీ బి) మక్లాగాన్ కమిటీ

సి) రాయల్ కమిషన్ డి) గాడ్గిల్ కమిషన్

12.ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘా ల నిబంధనల చట్టం, 1964 అమల్లోకి రాకముందు ఉన్న చట్టాలు?

ఎ) 1932 మద్రాస్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ చట్టం

బి) 1952 హైదరాబాద్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ చట్టం

సి) ఎ, బి డి) ఏదీ కాదు

13.1991 ఆర్థిక సంస్కరణల్లో భాగంగా ప్రభుత్వ నియంత్రణను తగ్గించి సహకార సంఘాలకు స్వయం ప్రతిపత్తి కల్పించాలని సిఫార్సు చేసిన కమిటీ?

ఎ) చౌదరీ బ్రహ్మప్రకాష్ కమిటీ బి) వి.ఎల్. మెహతా కమిటీ

సి) వెంకటప్పయ్య కమిటీ డి) శివరామన్ కమిటీ

14.ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సహకార బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థ 1918 డిసెంబర్ 2న ప్రారంభమైందని ఎలా చెప్పొచ్చు?

ఎ) విజయవాడ కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు 1918లో స్థాపించడం

బి) సహకార చట్టాలు అమలు మొదలు కావడం

సి) స్టేట్ కోపరేటివ్ యూనియన్లు స్థాపన

డి) ఏవీ కావు

15.ఆప్కాబ్ ఆధ్వర్యంలో పని చేస్తున్న జిల్లా సహకార బ్యాంకుల సంఖ్య?

ఎ) 22 బి) 32 సి) 20 డి) 17

16.రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం ఉన్న ప్రాథమిక సహకార సంఘాల సంఖ్య?

ఎ) 2940 బి) 2500 సి) 4465 డి) 4000

17.సకాలంలో రుణాలను తిరిగి చెల్లించిన రైతులకు సహకార శాఖ ప్రకటించిన వడ్డీ రాయితీ శాతం?

ఎ) 7% బి) 3% సి) 6% డి) 5%

18.2007-08 సంవత్సరానికి వ్యవసాయ రంగానికి సహకార రుణాలందించే లక్ష్యం?

ఎ) రూ. 4000 కోట్లు బి) రూ. 3000 కోట్లు

సి) రూ. 6000 కోట్లు డి) రూ. 2000 కోట్లు

19.వైద్యనాథన్ సిఫార్సులు కింది వాటికి సంబంధించినవి?

ఎ) ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార సంఘాల పునర్వ్యవస్థీకరణ

బి) ప్రాథమిక సంఘాలకు అధిక నిధులు సమకూర్చడం

సి) కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డుల పంపిణీ

డి) ఏవీ కావు

20.మొత్తం వ్యవసాయ రంగానికి అందుతున్న పరపతుల్లో సహకార సంఘాల వాటా?

ఎ) 23% బి) 22% సి) 19.68% డి) 26%

21.వ్యవసాయ రంగానికి అత్యధిక పరపతులు అందిస్తున్న బ్యాంకులు ర్యాంకుల వారీగా?

ఎ) వాణిజ్య బ్యాంకులు, సహకార, ఆర్.ఆర్.బిలు

బి) ఆర్.ఆర్.బి.లు వాణిజ్య బ్యాంకులు, సహకా ర బ్యాంకులు

సి) సహకార బ్యాంకులు, వాణిజ్య బ్యాంకులు, ఆర్.ఆర్.బి లు

డి) భూమి తనఖా బ్యాంకులు, వాణిజ్య బ్యాంకులు, ఆర్.ఆర్.బిలు

22.'సహకార' పత్రికను స్థాపించినదెవరు?

ఎ) ఎ.కె. విశ్వనాథరెడ్డి

బి) వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య

సి) బి. పట్టాభి సీతారామయ్య

డి) కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ

జవాబులు

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
C	B	A	A	A	A	D	B	A	A	C

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
C	A	A	A	A	C	A	A	C	A	C